

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-146-6-24>

НАПРЯМИ ПІДГОТОВКИ ЛЬОТНО-ІНСТРУКТОРСЬКОГО СКЛАДУ У ВІЙСЬКОВОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Плачинда Т. С.

*доктор педагогічних наук, професор,
завідувачка кафедри професійної педагогіки
та соціально-гуманітарних наук*

*Льотна академія Національного авіаційного університету
м. Кропивницький, Україна*

Онипченко П. М.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
професор кафедри тактики авіації льотної факультету
Харківський національний університет
Повітряних Сил імені Івана Кожедуба
м. Харків, Україна*

Коник О. О.

*старший льотчик-інструктор в/ч А-4104
Харківський національний університет
Повітряних Сил імені Івана Кожедуба
м. Харків, Україна*

Система професійної підготовки льотно-інструкторського складу (ППЛІС) є складною організаційною системою, що характеризується великою кількістю різномірних за своєю природою етапів підготовки, об'єднаних загальною метою – забезпечення одержання необхідних знань, умінь і навичок для навчання курсантів до польотів. Важливе значення для цієї системи має якість оцінки всіх етапів професійної підготовки льотчика-інструктора.

Аналіз робіт з даної проблематики показує, що наразі наука ще не визначила остаточну систему ППЛІС, але досить повно описані принципи побудови аналогічних систем підготовки [1, 2]. У дослідженнях Р.Н. Макарова, Г.А. Крижанівського, Г.В. Коваленко, В.А. Бодрова розглядаються питання формування професійної надійності і моделювання процесу ППЛІС, засвоєння й втрати професійних навичок і вмінь у процесі навчання [3, 4, 5]. Однак у даних роботах розглянуті лише загальні шляхи рішення зазначених питань та обкреслене коло завдань, на які повинні бути спрямовані зусилля фахівців даного профілю. Інженерно-психологічний аналіз діяльності операторів у цей час розвивається на основі концепції Б.Ф. Ломова щодо

структури діяльності як системи психологічних складових, відповідно до якої діяльність може бути розглянута як сукупність або система окремих компонентів: мотивів і цілей, програми і планування діяльності, інформаційної основи діяльності, професійно-важливих якостей. Дана концепція дозволяє розкривати складність, ієрархічність, динаміку внутрішнього психологічного змісту діяльності. Однак цьому підходу не вистачає більше ретельної формалізації зовнішньої сторони діяльності, що відповідає взаємодії оператора складних технічних систем.

Під час вдосконалення системи початкової підготовки льотно-інструкторського складу був закладений підхід, що полягає в створенні замкнутої системи підготовки. Вона, здебільшого, повинна відповідати вимогам майбутньої професійної діяльності і тим задачам, які вони повинні вирішувати. Все це знижує витрати з навчання льотно-інструкторського складу. Високі темпи розвитку авіації сьогодні вимагають не пристосовувати навчальний процес до досягнутого рівня, а забезпечити характер навчання, що його випереджає. Необхідно вирішити проблему планування і прогнозування ППЛІС. Але такий шлях стримується відсутністю методів комплексної оцінки рівня професійної підготовки льотчика-інструктора.

Проведений аналіз доцільності впровадження результатів моделювання системи підготовки льотно-інструкторського складу у Харківському національному університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба (ХНУПС) дозволив виділити наступні заходи з оптимізації основних етапів їх навчання:

- систематично накопичувати і зберігати великий об'єм необхідних даних щодо кожного льотчика-інструктора;
- проводити регулярні й оперативні уточнення статистичних характеристик, одержувати різні вибірки про параметри, що цікавлять;
- більшою мірою індивідуалізувати навчання льотчиків-інструкторів, як на етапі теоретичної підготовки, так і на етапі тренажерної та льотної підготовки;
- скоротити середній наліт на літаку у період вивізної програми, що досягається поліпшенням їх підготовки на авіаційних тренажерах;
- отримати значний економічний ефект за рахунок скорочення навчальної нальоту на літаках і відратування льотного складу непридатного до інструкторської діяльності;
- підвищити активність льотчиків-інструкторів у період теоретичної і тренажерної підготовки, що є наслідком меншої частки суб'єктивізму в оцінці, котра формується технічними засобами.

Досвід впровадження результатів дослідження в освітньому процесі у ХНУПС показав, що запропоновані рішення можуть бути використані в якості основи для вдосконалення системи професійної підготовки

льотчиків-інструкторів, а також для визначення періодичності проведення тренувальних занять за видами їх професійної підготовки і вибору необхідних методик навчання.

Література:

1. Агапонов И.В., Пономаренко В.А. Управление развитием профессионально важных качеств с целью совершенствования подготовки лётного состава // Авиакосмическая и экологическая медицина. М. : ГосНИИГА, 1992. Т. 26, № 4. С. 14–19.

2. Человеческий фактор // Моделирование деятельности: профессиональная подготовка и отбор операторов. Часть 2. Профессиональная подготовка и отбор операторов. М. : Мир, 1991. Т. 3. 389 с.

3. Макаров Р.Н. Основы формирования профессиональной надёжности лётного состава гражданской авиации: Учебное пособие. М. : Воздушный транспорт, 1990. 384 с.

4. Коваленко Г.В., Крыжановский Г.А. Моделирование в профессиональной подготовке лётного состава гражданской авиации // Итоги науки и техники серия: Воздушный транспорт. М. : ВИНТИ, 1992. Т. 25. 135 с.

5. Бодров В.А. Проблемы профессионального психологического отбора // Психологический журнал. М. : 1985. Вып. 2. С. 20–29.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-146-6-25>

БЕЗДРОТОВІ МЕРЕЖЕВІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Слободян С. І.

завідувачка навчально-методичної лабораторії,

викладачка дисциплін професійного циклу

Відокремлений структурний підрозділ

«Фаховий коледж геологорозвідувальних технологій

Київського національного університету імені Тараса Шевченка»

м. Київ, Україна

В усьому світі стрімко зростає потреба у бездротових з'єднаннях в усіх сферах, адже бездротовий доступ до інформації значно підвищує продуктивність та ефективність роботи. Бездротові мережеві технології